

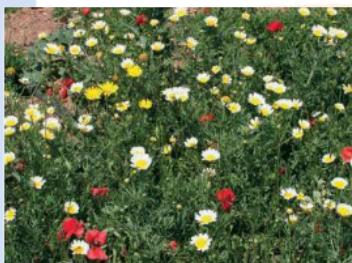


Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας



5

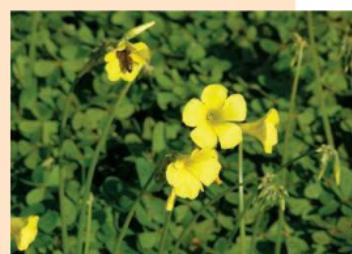
Διάβασε τώρα το κείμενο που βρίσκεται στη σελίδα 11 του περιοδικού που εκδίδει η τάξη του Μηνά.



### Άνοιξη στο Παγγαίο

Θυμάμαι συχνά την άνοιξη που πέρασα στο γραφικό χωριουδάκι του παππού μου στις πλαγιές του όρους Παγγαίου. Με το που έφτασε ο Μάης, τα λουλούδια έστησαν χορό στον καταπράσιο κήπο του πέτριου σπιτιού του παππού μου. Οι

**κατακόκκινες** παπαρούνες πιάστηκαν χέρι χέρι με τις **ευγενικές** μαργαρίτες και άρχισαν να χορεύουν στην **πρωτογένη** δροσιά. Οι πολύχρωμες τριανταφυλλιές τούς πετούσαν ροδοπέταλα. Οι **μελωδικές** καμπανούλες με το **ρυθμικό** λίκνισμα έγερναν με χάρη στο πέρασμα του αγέρα, ο οποίος έκανε και τις πασχαλιές να σφυρίζουν απαλά. Ακόμη και τα **ώριμα** κεράσια της κερασιάς του παππού συμμετείχαν στη γιορτή.



Παρατήρησες ότι τα επίθετα σε **-ινος**, **-ιμος** και **-ικος** γράφονται με **γιώτα**;

ορθ.  
αντ.



Μάθε να γράφεις **σωστά** τα επίθετα του κειμένου με τα έντονα γράμματα.



Πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 71 και κάνε τις **ασκήσεις 6** και **7**.

## 23. Για να γελάσουμε...

6 Διάβασε το παρακάτω ποίημα, για να δεις τι αποφάσισαν να κάνουν τα μακαρόνια, και υπογράμμισε τις αστείες λέξεις.



### ορθ. αντ. Μακαρόνια

Αποφάσισαν να φύγουν  
να βρουν νέα κατοικία  
και να φτιάξουν μια δική τους  
μακαρονοπολιτεία.

Μάζεψαν τα πράγματά τους  
κι ο,τι άλλο αγαπημένο  
κι έφυγαν μακριά μια μέρα  
με το μακαρονοτρένο.

Τράβηξαν προς το άγνωστο  
με μια μονάχα έγνοια:  
να βρουν τα μακαρόνια μας  
μια γη παραμυθένια.

Και κάποτε την ήβρανε  
στάθηκαν να θαυμάσουν  
κι ευθύς μακαρονόσπιτα  
στρώθηκαν να ετοιμάσουν.

Τριγύρω δέντρα φύτεψαν  
ψιλόλιγνα και ίσια  
μακαρονοκυπάρισσα,  
ιτιά μακαρονίσια

και μακαρονολούλουδα  
πολύχρωμα κι ωραία  
μ' άνθη με φύλλα στην κορφή  
και μίσχο σαν... κεραία.

Δέσποινα Στίκα, «Μακαρόνια», εκδ. Τέσσερα



av.

- ☀ Τι είναι ίδιο στις αστείες λέξεις;
- ☀ Πώς θα λεγόταν η πολιτεία και τα σπίτια,  
αν ζούσαν εκεί πατάτες αντί για μακαρόνια;

**Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη στροφή του ποιήματος.**

7 Πρόσεξε τις εικόνες.



- ☀ Τι σου φαίνεται αστείο σε αυτή τη γελοιογραφία;



**Άσκηση 6**

Συμπλήρωσε με επίθετα τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα.  
Πρόσεξε! Τα επίθετα αυτά πρέπει να τελειώνουν σε **-ιμος**, **-ινος** ή **-ικος**.

Τα **ξύλο** **ξύλινα** παιχνίδια μού αρέσουν πιο πολύ από τα πλαστικά.  
Η γιαγιά μου μου δίνει πάντα **χρήση** **χρησιμες** συμβουλές.  
Το **μαλλί** **μάλλινο** ποικιλόβερ μου είναι πολύ ζεστό.  
Χτες πήγα σε μια **παιδί** **παιδική** θεατρική παράσταση.  
Ο **πέτρα** **πετρινος** φράχτης της αυλής μας είναι ψηλός.  
Ο Γιάννης είναι **αδελφός** **αδελφικος** μου φίλος.  
Το γάλα είναι πολύ **ωφέλεια** **ωφελημο** για τον οργανισμό μας.

**Άσκηση 7**

Για κάθε επίθετο της πρώτης στήλης βρες ένα ουσιαστικό όπως στο παράδειγμα.

αγροτικός	→ αγρότης
βραδινός	→ <b>Βράδυ</b>
εχθρικός	→ <b>εχδρός</b>
πήλινος	→ <b>ηπλός</b>
παιδικός	→ <b>παιδι</b>
χάρτινος	→ <b>χαρτί</b>



Να σου μάθω κάτι;  
Η λέξη **βράδυ** γράφεται με ύψιλον,  
αλλά οι λέξεις **βράδια**, **βραδιά** και  
**βραδινός** γράφονται με γιώτα!

**Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας**

**Άσκηση 8**

Ένωσε καθεμιά από τις παρακάτω εκφράσεις με αυτό που νομίζεις ότι σημαίνει.

<b>Τα φορτώνω στον κόκορα.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Τεμπελάζω.</li> <li>Φορτώνω τον κόκορα με κάπι, για να το κουβαλήσει.</li> </ul>
<b>Το παιζω στα δάχτυλά μου.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Παιζω στα δάχτυλά μου το κομπολό.</li> <li>Ξέρω κάπι πολύ καλά.</li> </ul>
<b>Ψάχνω ψύλλους στ' άχυρα.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ψάχνω κάπι που είναι δύσκολο να το βρω.</li> <li>Ψάχνω κάπι μέσα στα άχυρα.</li> </ul>
<b>Δε χαλάω τη ζαχαρένια μου.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Δε στενοχωριέμαι πολύ.</li> <li>Δε χαλάω το γλυκό μου.</li> </ul>
<b>Ανακατεύομαι στα πόδια του.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Μπερδεύομαι στα πόδια του την ώρα που περπατά.</li> <li>Ανακατεύομαι στις δουλειές του.</li> </ul>

Γράψε τώρα ένα μικρό κείμενο χρησιμοποιώντας τις εκφράσεις:

**Ψάχνω ψύλλους στ' άχυρα.**  
**Ανακατεύομαι στα πόδια του.**

---



---



---



---



---

Δευτέρα 2 Ιουνίου 2025

2 φορές Β.σελ.64-65 (ποίημα)

Προτάσεις με βράδυ, βράδια, βραδινός

2-6-25

αν.Β.σελ.65

κίτρινο

πορτοκαλί

Ενεστώς ζρέχω γράψω διαβάζω παιζω	Παρασκευής ξερεχα	Αόριστος έτρεξα
---	----------------------	--------------------